

O idei społeczeństwa informacyjnego

**“Nowe Technologie - sojusznik we
wspieraniu wolontariatu” - Seminarium
Centrum Wolontariatu w Warszawie**

Justyna Kurek, Małgorzata Lesiak
Centrum Prawa Nowych Technologii WPiA
Uniwersytet Warszawski

[O centrum]

- powołane we wrześniu 2008 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego
- Cel: Prowadzenie interdyscyplinarnych badań nad prawnymi aspektami rozwoju społeczeństwa informacyjnego
- Współpraca z administracją publiczną, organizacjami, przedsiębiorstwami i innymi podmiotami zaangażowanymi w rozwój społeczeństwa informacyjnego

[Geneza społeczeństwa informacyjnego]

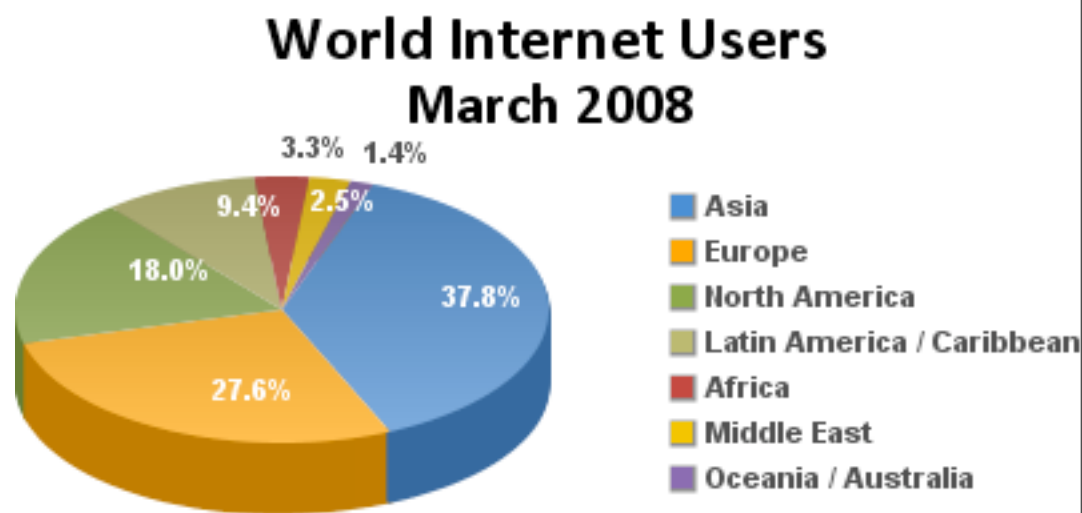
- Od drugiej połowy XX wieku mamy do czynienia z dwoma dużymi rewolucjami technologicznymi: rewolucją komputerową (lata 50-te) i telekomunikacyjną (lata 70-te).
- Obie rewolucje trwają do dnia dzisiejszego.
- Każda z tych dużych rewolucji technologicznych naznaczona jest wieloma „małymi” rewolucjami
  - komputerowa – np. mainframe, PC, komórki;
  - telekomunikacyjna – np. TCP/IP, WWW, P2P, Web 2.0

Znaczenie rewolucji internetowej

- Internet to nie tylko nowe medium komunikacyjne, następca telefonu, radia czy telewizji
- Po raz pierwszy w historii stworzono instrument pozwalający nie tylko na odbiór, ale także na komunikację w relacji wielu-do-wielu
- Tworzy się społeczeństwo informacyjne, które wykorzystuje narzędzia informatyczne we wszystkich przejawach codziennego życia:
  - Wyszukiwanie informacji, zakupy, rozrywka, telepraca, kształcenie na odległość, komunikacja z państwem (eGovernment)
- Tworzy się także globalne społeczeństwo informacyjne obejmujące swym zasięgiem całą planetę

Globalne społeczeństwo informacyjne

- 1.5 miliarda użytkowników Internetu na całym świecie
- Najwięcej użytkowników w Azji i Europie
- Największy procentowy udział w USA

Source: www.internetworldstats.com/stats.htm
Copyright © 2008, Miniwatts Marketing Group

Cel strategii lizbońskiej

- Głównym celem strategii lizbońskiej jest stworzenie na terytorium Europy, do roku 2010, najbardziej konkurencyjnej gospodarki na świecie.
- Strategia opiera się na czterech założeniach:
  - **innowacyjności**
  - **liberalizacji**
  - **przedsiębiorczości**
  - **spójności społecznej**

Strategia lizbońska cd.

- Osiągnięcie celów strategii oparte zostało m.in. o:
- działania dotyczące coraz szerszego dostępu do najnowocześniejszych technologii informacyjno-komunikacyjnych dla wszystkich mieszkańców UE,
- dostępie każdego obywatela do tanich rozwiązań i usług w tym zakresie,
- posiadania przez każdego obywatela niezbędnych umiejętności do korzystania z tych usług i form komunikacji, w tym także usług i dostępu do informacji dostępnych on-line, systematycznego podłączania wszystkich ośrodków edukacji i kształcenia do Internetu.

Spółeczeństwo informacyjne - cel i wizje

- Gwałtowny wzrost znaczenia informacji oraz usług świadczonych drogą elektroniczną i tym samym wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce, administracji publicznej (rządowej i samorządowej), a także życiu codziennym obywateli wiąże się z nowymi trendami transformacji w kierunku „**spółeczeństwa informacyjnego**”.
- Aktywne społeczeństwo osiągające wysoką jakość życia w perspektywie osobistej i społecznej.
- Umożliwienie społeczeństwu powszechnego i efektywnego wykorzystywania wiedzy i informacji do harmonijnego rozwoju w wymiarze społecznym, ekonomicznym i osobistym.

Pojęcie usług społeczeństwa informacyjnego

- **Koncepcja społeczeństwa informacyjnego** opiera się na pojęciu usług społeczeństwa informacyjnego (***ang. information society services***), które jest szersze od pojęcia handlu elektronicznego. Istotą tej koncepcji jest korzystanie z sieci Internet w swobodnym przepływie informacji oraz w swobodnym dostępie do informacji.

[Integracja społeczna]

- Wykorzystanie nowych technologii w miarę możliwości powinno uwzględniać kwestie integracji społecznej i związane z nimi zagadnienia **aktywizacji grup społecznych** oraz minimalizacji wykluczenia cyfrowego.

e-Demokracja i aktywny udział obywateli

- wykorzystywanie nowoczesnych technologii do wymiany informacji pomiędzy obywatelami, a ich przedstawicielami, jak również pomiędzy obywatelami, a urzędnikami.
- standardem powinna stać się komunikacja obywateli z ich przedstawicielami za pomocą poczty elektronicznej i innych form, takich jak komunikatory tekstowe, fora dyskusyjne, portale www.

Ramy prawne społeczeństwa informacyjnego

- Pełne wykorzystanie nowych technologii w życiu społecznym nie jest możliwe bez stworzenia odpowiednich ram prawnych:
  - na poziomie międzynarodowych;
  - na poziomie wspólnotowym;
  - na poziomie ustawodawstwa krajowego.

Prawo międzynarodowe Internetu

- Konwencja ONZ z 2005 roku o wykorzystywaniu środków komunikacji elektronicznej w kontraktach międzynarodowych
- Konwencja Rady Europy z 2001 roku o cyberprzestępczości
- Konwencje WIPO z 1996 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych

Europejskie prawo Społeczeństwa Informacyjnego (1)

- Harmonizacja prawa państw członkowskich za pomocą dyrektyw m.in.
  - 2001/29/WE o harmonizacji prawa autorskiego
  - 1999/93/WE o warunkach ramowych dla podpisów elektronicznych
  - 1997/7/WE o ochronie konsumentów przy umowach zawieranych na odległość.
  - **2000/31/WE dyrektywa o niektórych usługach społeczeństwa informatycznego (o handlu elektronicznym)**

Europejskie prawo Społeczeństwa Informacyjnego (2)

- Podstawowym instrumentem dyrektywa o usługach społeczeństwa informacyjnego
  - Ograniczenie odpowiedzialności pośredników w obrocie internetowym (hostingodawcy, cachingodawcy, ISPs)
  - Harmonizacja prawa umów elektronicznych (potwierdzenie transakcji, informacje przedkontraktowe)
  - Harmonizacja prawa reklamy w sieci (zakaz spammingu)
  - Wprowadzenie rozbudowanych obowiązków informacyjnych
  - Wprowadzenie zasady państwa pochodzenia co znacząco upraszcza świadczenie transgranicznych usług przez Internet

[Polskie prawo Społeczeństwa Informacyjnego]

- Ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną;
- Ustawa o podpisie elektronicznym;
- Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- Kodeks cywilny
- Kodeks karny
- Ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów.

[Kultura normatywna społeczeństwa informacyjnego]

- Technologia Internetu umożliwiła wytworzenie się swoistej kultury normatywnej, wyrażającej się m.in. w wytworzeniu przez społeczność internetową szeregu zwyczajów oraz wzorców umów (np. ruch *open source*)
- Reguły rządzące tą społecznością powinny być poddane badaniom naukowym, w obszarach:
  - Prawa autorskie w cyberprzestrzeni;
  - Bezpieczeństwo transakcji i systemów informatycznych;
  - Zawieranie i wykonywanie umów elektronicznych;
  - Marketing w Internecie.
- Być może wykształci się kiedyś autonomiczne prawo Internetu (*lex mercatoria*) obejmujące obszar prawa prywatnego

Dziękujemy za uwagę

Kontakt:

Centrum Prawa Nowych Technologii

cpnt@cpnt.wpia.uw.edu.pl